

باسم‌هه تعالی

ساعت شروع: ۳۰ : ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۱۱۰ دقیقه	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	سوالات امتحان نهایی درس: شیمی (۳) و آزمایشگاه
تاریخ امتحان: ۱ / ۱ / ۱۳۸۶		سال سوم آموزش متوسطه	
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		دانشآموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۸۷-۱۳۸۶	

ردیف	سؤالات	نمره															
۱	<p>با حذف واژه‌های نادرست برای هر مورد یک عبارت درست از نظر علمی بنویسید.</p> <p>آ) گاز مورد نیاز برای پر کردن کیسه‌های هوای خودروها از تجزیه‌ی $\text{NaNO}_3 - \text{NaN}_3$ (به دست می‌آید.</p> <p>ب) با افزایش مقدار ماده ، گرمای لازم برای افزایش دمای آن به اندازه‌ی 1°C (افزایش - کاهش) می‌یابد.</p> <p>پ) بار الکتریکی ذره‌های یک کلویید (یکسان - متفاوت) است به همین دلیل آن هاته نشین (هی شوند - نمی‌شوند).</p>																
۲	<p>با استفاده از داده‌های جدول پاسخ دهید.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>(atm)</th> <th>دما ($^\circ\text{C}$)</th> <th>ویژگی</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱</td> <td>۵۰</td> <td>۱ مول گاز</td> </tr> <tr> <td>۲</td> <td>.</td> <td>CO_2</td> </tr> <tr> <td>۱</td> <td>۲۵</td> <td>NO_2</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>O_2</td> </tr> </tbody> </table> <p>آ) کدام گاز حجم کم قری دارد ؟</p> <p>ب) سرعت حرکت مولکول‌های کدام گاز بیش قریست ؟ چرا ؟</p> <p>پ) کدام گاز در حالت استاندارد ترمودینامیکی قرار دارد ؟</p>	(atm)	دما ($^\circ\text{C}$)	ویژگی	۱	۵۰	۱ مول گاز	۲	.	CO_2	۱	۲۵	NO_2			O_2	
(atm)	دما ($^\circ\text{C}$)	ویژگی															
۱	۵۰	۱ مول گاز															
۲	.	CO_2															
۱	۲۵	NO_2															
		O_2															
۳	<p>با در نظر گرفتن معادله‌ی واکنش‌های زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.</p> <p>۱) $\text{BaCl}_2(\text{aq}) + \text{AgNO}_3(\text{aq}) \longrightarrow \text{AgCl}(\text{s}) + \text{Ba}(\text{NO}_3)_2(\text{...})$</p> <p>۲) $2\text{PbO}_2(\text{s}) \xrightarrow{\Delta} 2\text{PbO}(\text{s}) + \text{...}$</p> <p>آ) در جای خالی واکنش (۱) نماد صحیح را بنویسید.</p> <p>ب) واکنش (۱) را موازن‌ه کنید.</p> <p>پ) علامت Δ روی پیکان واکنش (۲) چه مفهومی دارد ؟ این واکنش را کامل کنید.</p>	۱/۲۵															
۴	<p>با توجه به تصاویر داده شده نوع واکنش انجام شده را بنویسید.</p> <p>(۱)</p> <p>(۲)</p> <p>(۳)</p>	۰/۷۵															
۵	<p>مسایل زیر را حل کنید.</p> <p>آ) محلول ۸۰٪ جرمی استیک اسید (CH_3COOH) موجود است. در ۲۵ گرم از این محلول چند گرم استیک اسید حل شده است ؟</p> <p>ب) برای تهییه $1/20\text{ L}$ محلول سدیم سولفات (Na_2SO_4) $0/2$ مول در لیتر به چند گرم سدیم سولفات $1\text{ mol Na}_2\text{SO}_4 = 141/98\text{ g}$ خالص نیاز است ؟</p> <p>«ادامه‌ی سوالات در صفحه‌ی دوم»</p>	۱/۵															

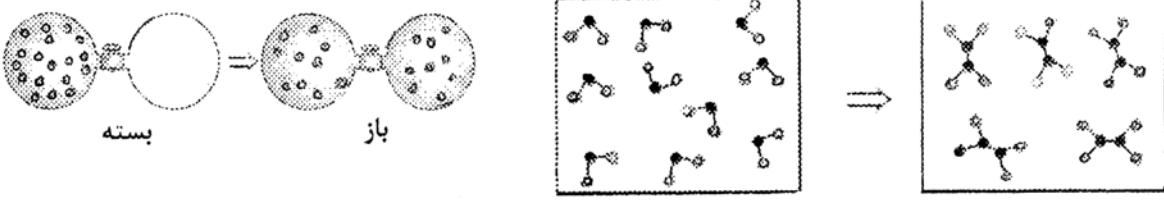
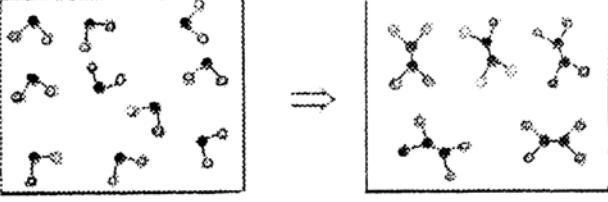
باسمہ تعالیٰ

ساعت شروع: ۳۰:۱۰ صبح	مدت امتحان: ۱۱۰ دقیقه	رشته: ریاضی فیزیک-علوم تجربی	سوالات امتحان نهایی درس: شیمی (۳) و آزمایشگاه
تاریخ امتحان: ۱۱ / ۱ / ۱۳۸۶	سال سوم آموزش متوسطه		
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	دانشآموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۶-۸۷		

ردیف	نمره	سوالات
۶	۱/۵	<p>برای هر مورد دلیل بنویسید.</p> <p>(آ) با ریختن مقداری اتانول (C_2H_5OH) روی پوست دست احساس سردی می کنید.</p> <p>(ب) گرمای بسیاری از واکنش های شیمیایی را نمی توان به طور مستقیم تعیین کرد.</p> <p>(پ) تغییر انرژی درونی یک سامانه قابع حالت است.</p>
۷	۱	<p>(آ) آنتالپی استاندارد ذوب را تعریف کنید.</p> <p>(ب) با توجه به عدددهای جدول برای هر فرایند مقدار ΔH را بنویسید.</p> <p>۱) $H_2O(s) \longrightarrow H_2O(l) \quad \Delta H_1 = ?$</p> <p>۲) $Hg(l) \longrightarrow Hg(s) \quad \Delta H_2 = ?$</p>
۸	۱/۲۵	<p>با توجه به شکل و داده ها به هر مورد پاسخ دهید.</p> <p>قبل از انجام واکنش پیستون در موقعیت A قرار دارد.</p> <p>با باز کردن شیر قیف، محلول سولفوریک اسید وارد ارلن شده با فلز منیزیم واکنش می دهد. پس از واکنش پیستون در وضعیت B قرار می گیرد.</p> <p>(آ) معادلهی نمادی واکنش انجام شده را بنویسید.</p> <p>(ب) با انجام واکنش، سامانه روی محیط کار انجام داده یا محیط روی سامانه چرا؟</p> <p>(پ) علامت کار انجام گرفته مثبت است یا منفی؟</p>
۹	۱/۷۵	<p>واکنش زیر را در نظر گیرید.</p> $MnO_2(s) + 4HCl(aq) \longrightarrow MnCl_2(aq) + Cl_2(g) + 2H_2O(l)$ <p>(آ) برای تهییه ۳۷۴ میلی لیتر گاز کلر (Cl_2) در شرایط استاندارد به چند گرم منگنز دی اکسید (MnO_2) خالص نیاز است؟</p> <p>(ب) برای تهییه همین مقدار گاز اگر از یک نمونه منگنز دی اکسید با خلوص ۷۵٪ استفاده کنیم چند گرم از آن مصرف می شود؟</p> <p>$1\text{ mol } MnO_2 = 86/91\text{ g}$</p> <p>«ادامهی سوالات در صفحهی سوم»</p>

باسم‌هه تعالی

ساعت شروع: ۳۰ : ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۱۱۰ دقیقه	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	سوالات امتحان نهایی درس: شیمی (۳) و آزمایشگاه
تاریخ امتحان: ۱۳۸۶ / ۱ / ۱			سال سوم آموزش متوسطه
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی			دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۶-۸۷

ردیف	سؤالات	نمره
۱۰	علامت ΔS را در هر یک از شکل‌های زیر با نوشتن دلیل تعیین کنید.	۱
	 <p>(ب)</p>	
	 <p>(آ)</p>	
۱۱	<p>با توجه به شکل رو به رو به پرسش‌ها پاسخ دهید.</p> <p>(آ) انحلال پذیری گاز Cl_2 در دمای $50^\circ C$ چه قدر است؟</p> <p>(ب) اگر در دمای $40^\circ C$، $18g$ H_2S در آب حل شده باشد، محلول حاصل سیر نشده، سیر شده یا فراسیر شده است؟</p> <p>(پ) از این نمودارها چه نتیجه (هایی) می‌گیرید؟</p>	۱
۱۲	<p>معادلهی واکنش سوختن مولی متانول را در نظر گیرید.</p> $CH_3OH(l) + \frac{3}{2} O_2(g) \longrightarrow CO_2(g) + 2H_2O(l) \quad \Delta H = -727 \text{ kJ.mol}^{-1}$ <p>(آ) با استفاده از جدول رو به رو و معادلهی بالا ΔH° CH_3OH تشکیل را محاسبه کنید.</p> <p>(ب) آیا این واکنش در همهی دماها خودبه خود انجام می‌گیرد؟ با دلیل.</p>	۱/۷۵
۱۳	<p>به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.</p> <p>(آ) جوشیدن در چه زمانی رخ می‌دهد؟</p> <p>(ب) چرا نقطه‌ی جوش یک محلول برخلاف حلال خالص آن ثابت نیست؟</p> <p>(پ) چرا استون $[CH_3-C(=O)-CH_3]$ در آب حل می‌شود ولی تولوئن در آب حل نمی‌شود؟</p>	۱/۵
	ادامه‌ی سوالات در صفحه‌ی چهارم «	

با سمه تعالی

ساعت شروع: ۳۰:۱۰ صبح	مدت امتحان: ۱۱۰ دقیقه	رشته: ریاضی فیزیک-علوم تجربی	سوالات امتحان نهایی درس: شیمی (۳) و آزمایشگاه
تاریخ امتحان: ۱۱ / ۱ / ۱۳۸۶			سال سوم آموزش متوسطه
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی			دانشآموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۶-۸۷

ردیف	سؤالات	نمره
۱۴	<p>(آ) جدول رو به رو را به برگه امتحانی منتقل و کامل کنید.</p> <p>(ب) میزان کاهش نقطه ای انجماد محلول ۱ مولال کدام ماده نسبت به آب خالص بیشتر است؟ دلیل بنویسید.</p>	۱/۷۵
۱۵	<p>در واکنش ۱۵۰ mL محلول ۲ مول در لیتر هیدروکلریک اسید با ۴۳ گرم سدیم کربنات بر طبق معادله زیر «واکنش دهنده محدود گننده» کدام است؟</p> $2\text{HCl(aq)} + \text{Na}_2\text{CO}_3(s) \longrightarrow \text{NaCl(aq)} + \text{H}_2\text{O(l)} + \text{CO}_2(g)$ $1\text{mol Na}_2\text{CO}_3 = 105/94\text{g}$	۲
	موفق باشد. «	۲۰

He ۱/۰۰	راهنمای جدول تناوبی عناصرها												He ۱/۰۰				
۱ H ۱/۰۰	۴ Be ۹/۰۱	۶ C ۱۲/۰۱	۵ B ۱/۱۸	۶ C ۱۲/۰۱	۷ N ۱۴/۰۰	۸ O ۱۵/۹۹	۹ F ۱۸/۹۸	۱۰ Ne ۲۰/۱۸	۱۱ Na ۲۲/۹۸	۱۲ Mg ۲۴/۹۰	۱۳ Al ۲۶/۹۸	۱۴ Si ۲۸/۰۸	۱۵ P ۳۰/۹۷	۱۶ S ۳۲/۰۶	۱۷ Cl ۳۵/۴۵	۱۸ Ar ۳۹/۹۴	
۱۹ K ۳۹/۰۹	۲۰ Ca ۴۰/۰۸	۲۱ Sc ۴۴/۹۵	۲۲ Ti ۴۷/۹۰	۲۳ V ۵۰/۹۴	۲۴ Cr ۵۱/۹۹	۲۵ Mn ۵۴/۹۳	۲۶ Fe ۵۵/۸۴	۲۷ Co ۵۸/۹۳	۲۸ Ni ۵۸/۷۰	۲۹ Cu ۶۳/۰۴	۳۰ Zn ۶۵/۳۸	۳۱ Ga ۶/۷۲	۳۲ Ge ۷۲/۶۱	۳۳ As ۷۴/۹۲	۳۴ Se ۷۸/۹۶	۳۵ Br ۷۹/۹۰	۳۶ Kr ۸۳/۸۰
۳۷ Rb ۸۰/۹۷	۳۸ Sr ۸۶/۹۲	۳۹ Y ۸۸/۹۰	۴۰ Zr ۹۱/۲۲	۴۱ Nb ۹۲/۹۰	۴۲ Mo ۹۵/۹۴	۴۳ Tc (۹۸)	۴۴ Ru ۱۰/۱۰	۴۵ Rh ۱۰/۱۰	۴۶ Ag ۱۰/۱۰	۴۷ Cd ۱۱۲/۴۱	۴۸ In ۱۱۸/۱۲	۴۹ Sn ۱۱۸/۷۱	۵۰ Sb ۱۱۱/۷۵	۵۱ Te ۱۱۷/۶۰	۵۲ I ۱۲۶/۹۰	۵۳ Xe ۱۲۱/۹۰	
۵۵ Cs ۱۳۷/۹۰	۵۶ Ba ۱۳۷/۹۰	۵۷ La ۱۳۸/۹۰	۵۸ Hf ۱۷۸/۹۰	۵۹ Ta ۱۸۰/۹۰	۶۰ W ۱۸۲/۸۰	۶۱ Re ۱۸۰/۹۰	۶۲ Os ۱۹۰/۹۰	۶۳ Ir ۱۹۰/۹۰	۶۴ Pt ۱۹۰/۹۰	۶۵ Au ۱۹۰/۹۰	۶۶ Hg ۱۹۰/۹۰	۶۷ Tl ۱۹۰/۹۰	۶۸ Pb ۱۹۰/۹۰	۶۹ Bi (۲۰/۹)	۷۰ Po (۲۰/۹)	۷۱ At (۲۱/۰)	۷۲ Rn (۲۲/۰)

با اسمه تعالی

رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: شیمی (۳) و آزمایشگاه
تاریخ امتحان: ۱۱ / ۱ / ۱۳۸۶	سال سوم آموزش متوسطه
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	دانشآموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال تحصیلی ۱۳۸۶-۸۷

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	(۱) NaN_3 (۰/۲۵) ب) افزایش (۰/۲۵) نمی شوند (۰/۲۵) پ) یکسان (۰/۲۵)	۱
۲	(۱) NO_2 (۰/۲۵) زیرا در دمای بالاتر انرژی جنبشی مولکول های جسم و سرعت آن بیشتر می شود . (۰/۲۵) پ) O_2 (۰/۲۵)	۱
۳	(۱) (aq) (۰/۲۵) ب) $\text{BaCl}_2(\text{aq}) + \text{AgNO}_3(\text{aq}) \rightarrow \text{AgCl}(\text{s}) + \text{Ba}(\text{NO}_3)_2(\text{aq})$ پ) واکنش دهنده ها گرم شده اند . (۰/۲۵) $\text{O}_2(\text{g})$ (۰/۲۵)	۱/۲۵
۴	(۱) ترکیب (۰/۷۵) ب) تجزیه پ) جایه جایی یگانه هر مورد (۰/۲۵)	۰/۷۵
۵	(۱) $\text{A} = \frac{\text{جرم حل شونده}}{\text{جرم محلول}} \times 100$ (۰/۲۵)	۱/۵
	(۱) $\text{A} = \frac{\text{جرم حل شونده}}{۲۵} \times 100 = ۲۰\%$ (۰/۲۵) جرم حل شونده (۰/۲۵)	
	(۱) $? \text{gNa}_2\text{SO}_4 = ۱/۲\text{L} \times \frac{۰/۲\text{molNa}_2\text{SO}_4}{۱\text{LNa}_2\text{SO}_4} \times \frac{۱۴۱/۹۸\text{gNa}_2\text{SO}_4}{۱\text{molNa}_2\text{SO}_4} = ۳۴/۰.۷\text{g}$ (۰/۲۵) (۰/۲۵) (۰/۲۵)	
۶	(۱) چون تبخیر اتانول یک فرایند گرماییر است و با جذب گرمای پوست ، دست خنک می شود . (۰/۵) ب) چون بسیاری از واکنش ها در شرایط بسیار سختی انجام می شوند و گاه نمی توان آن ها را به صورت یک واکنش جداگانه انجام داد . (۰/۵) پ) زیرا تغییر انرژی درونی یک سامانه به مسیر انجام فرایند بستگی ندارد و فقط به حالت آغازی و پایانی سامانه وابسته است . (۰/۵)	۱/۵
۷	(۱) تغییر آنتالپی ناشی از تبدیل یک مول از ماده ای جامد در دمای ذوب خود به مایع ، آنتالپی استاندارد ذوب نام دارد . (۰/۵) ب) $\Delta H_1 = -۲/۳ \text{ kJ.mol}^{-1}$ -۲ و $\Delta H_2 = ۶ \text{ kJ.mol}^{-1}$ -۱ (۰/۲۵)	۱
۸	(۱) $\text{H}_2\text{SO}_4(\text{aq}) + \text{Mg}(\text{s}) \rightarrow \text{MgSO}_4(\text{aq}) + \text{H}_2(\text{g})$ (۰/۲۵) (۰/۲۵) ب) سامانه روی محیط کار انجام داده (۰/۲۵) با تولید گاز هیدروژن پیستون به عقب رانده شده ، مولکول های هوا را به عقب می راند . (۰/۲۵) پ) منفی (۰/۲۵)	۱/۲۵
	«ادامه در صفحه ی دوم»	

با سمه تعالی

رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: شیمی (۳) و آزمایشگاه
تاریخ امتحان: ۱۱ / ۱ / ۱۳۸۶	سال سوم آموزش متوسطه
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	دانشآموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال تحصیلی ۱۳۸۶-۸۷

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۹	<p>(آ) $? \text{gMnO}_2 = ۳۷۴ \text{mLCl}_2 \times \frac{۱ \text{LCl}_2}{۱۰۰ \text{mLCl}_2} \times \frac{۱ \text{molCl}_2}{۲۲ / ۴ \text{LCl}_2} \times \frac{۱ \text{molMnO}_2}{۱ \text{molCl}_2} \times \frac{۸۶ / ۹۱ \text{gMnO}_2}{۱ \text{molMnO}_2} = ۱ / ۴۵ \text{g MnO}_2$</p> <p>(۰/۲۵) (۰/۲۵) (۰/۲۵) (۰/۲۵) (۰/۲۵)</p> <p>$\frac{\text{جرم ماده خالص}}{\text{جرم ماده ناخالص}} = \frac{۱ / ۴۵ \text{MnO}_2}{\text{درصد خلوص}} \times ۱۰۰ \rightarrow ۷۵ = \frac{\text{جرم ماده ناخالص}}{\text{جرم ماده خالص}} \times ۱۰۰$</p> <p>نوشتن رابطه یا عدد گذاری (۰/۲۵)</p> <p>جرم ماده ناخالص $= ۱ / ۹۳ \text{g}$ (۰/۲۵)</p>	۱/۷۵
۱۰	<p>(آ) $\Delta S < ۰$ (یا منفی است) (۰/۲۵) چون با انجام واکنش تعداد مول های گاز کاهش یافته.</p> <p>(ب) $\Delta S > ۰$ (یا مثبت است) (۰/۲۵) با باز شدن شیر اتم های گاز در فضای بزرگ تری پخش شده اند و بی نظمی افزایش یافته.</p>	۱
۱۱	<p>(آ) $۰ / ۴۰ \text{g} / ۱۰۰ \text{gH}_2\text{O}$ (۰/۲۵)</p> <p>(ب) سیر نشده (۰/۲۵)</p> <p>پ) در فشار ثابت با افزایش دما اتحلال پذیری گازها کاهش می یابد (۰/۲۵) هم چنین اتحلال پذیری به نوع گاز بستگی دارد.</p>	۱
۱۲	<p>(آ) $\Delta H_{\text{واکنش}} = [\text{مجموع آنتالپی تشکیل فراورده ها}] - [\text{مجموع آنتالپی تشکیل واکنش دهنده ها}]$</p> <p>$\left[۱ \times \Delta H^\circ \text{CO}_2 + ۲ \times \Delta H^\circ \text{H}_2\text{O} \right] - \left[۱ \times \Delta H^\circ \text{CH}_3\text{OH} + \frac{۳}{۲} \Delta H^\circ \text{O}_2 \right] = \Delta H_{\text{واکنش}} \quad (۰/۲۵)$</p> <p>$\left[(-۳۹۴) + (۲ \times -۲۸۶) \right] - \left[\Delta H^\circ \text{CH}_3\text{OH} + \frac{۳}{۲} \times \cdot \right] = -۷۷۷ \text{ kJ.mol}^{-۱} \quad (۰/۲۵)$</p> <p>$\rightarrow \Delta H^\circ \text{CH}_3\text{OH} = -۲۳۹ \text{ kJ.mol}^{-۱}$</p> <p>(۰/۲۵) (۰/۲۵)</p> <p>(ب) بله (۰/۲۵) چون واکنش هم گرماده است (یا $\Delta H < ۰$) و هم با افزایش بی نظمی همراه است (یا $\Delta S > ۰$)</p>	۱/۷۵
۱۳	<p>(آ) زمانی که فشار بخار مایع با فشار محیط برابر شوند.</p> <p>(ب) چون با جوشیدن مداوم حلal تبخیر و محلول غلیظ تر می شود و به انرژی بیش تری برای تبخیر نیاز دارد.</p> <p>(پ) چون استون دو قطبی است و در آب که آن هم حلal قطبی است حل می شود اما تولوئن ناقطبی است.</p>	۱/۵
	«ادامه در صفحه ی سوم»	

با اسمه تعالی

رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: شیمی (۳) و آزمایشگاه
تاریخ امتحان: ۱۱ / ۱ / ۱۳۸۶	سال سوم آموزش متوسطه
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	دانشآموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال تحصیلی ۱۳۸۶-۸۷

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۴	(آ) هر مورد (۰/۲۵) ب) KI (۰/۲۵) چون در ازای حل شدن ۱ مول از آن ۲ مول ذره در آب آزاد می شود . (۰/۲۵)	۱/۷۵
۱۵	$\text{? mol HCl} = ۱۵ \text{ mL HCl} \times \frac{۱ \text{ L}}{۱۰۰ \text{ mL}} \times \frac{۱ \text{ mol HCl}}{۱ \text{ L HCl}} = ۰/۳ \text{ mol HCl}$ (۰/۲۵) (۰/۲۵) (۰/۲۵)	۲
	$\text{? mol Na}_2\text{CO}_3 = ۴۳ \text{ g Na}_2\text{CO}_3 \times \frac{۱ \text{ mol Na}_2\text{CO}_3}{۱۰۵/۹۴ \text{ g Na}_2\text{CO}_3} = ۰/۴ \text{ mol Na}_2\text{CO}_3$ (۰/۲۵) (۰/۲۵) <p style="text-align: right;">راه حل اول:</p> $\frac{۰/۳ \text{ mol HCl}}{۱ \text{ mol HCl}} = ۰/۱۵ \quad (۰/۲۵)$ $\frac{۰/۴ \text{ mol Na}_2\text{CO}_3}{۱ \text{ mol Na}_2\text{CO}_3} = ۰/۴ \quad (۰/۲۵) \quad (۰/۲۵) < ۰/۱۵ < ۰/۴ \rightarrow \text{HCl واکنش دهنده محدود کننده است .}$ <p style="text-align: right;">راه حل دوم:</p> <p>فرض می کنیم HCl واکنش دهنده محدود کننده است . (یا برعکس)</p> $\text{? mol Na}_2\text{CO}_3 = ۰/۳ \text{ mol HCl} \times \frac{۱ \text{ mol Na}_2\text{CO}_3}{۱ \text{ mol HCl}} = ۰/۱۵ \text{ mol Na}_2\text{CO}_3 \quad (۰/۲۵)$ $(۰/۲۵) < ۰/۱۵ < ۰/۴ \quad \text{فرض ما درست و HCl واکنش دهنده محدود کننده است .} \quad (۰/۲۵)$	۲۰

همکار محترم خسته نباشد لطفاً در صورت ارائه پاسخ های صحیح ، مشابه و موجود در کتاب برای دانش آموز نمره منظور فرمایید بجز استفاده از تناسب در حل مسائل عددی .